

EL GAT PARLA

Gatots madurs, gatets petits, gatets novells, gats adornats amb una cinta, gats adornats amb campanetes, gats adornats amb cascavells, gats blancs, gats negres, gats si-enosos, gats clapats, gats ensopits, gats somniadors o enfurismats, gats llargaruts o arrodonits, gats que fan gràcia o que fan por, de magatzem, de sagristia, de cuina o de saló, gats de bigotis esllanguits o de bigotis colossals, de marrameus entendridors, baixos, barítos i sopranos i tenors, grans i xiquets, pares i fills, néts i besnéts, de tot país, de tots partits, de tots estats, solters i vidus i casats!

Oh, el temps sagrat de mitjanit, quan el bon gat contempla l'infinit! La lluna! Les pen-jarelles de les estrelles! Com resplendeixen enamorades sobre les cúpules, les xemeneies i les teulades! Només nosaltres les contemplem. Els llumenets dels homenets, que miserables, que petitets! Les lluernetes, els focs follets, els fanalets i els cigarrets! Oh, les estrelles, els ulls d'amor! Sobre la terra llancen un plor.

Oh, estrelles clares de l'infinit! Sou d'una dolça simplicitat, estrelles de màgics ful-gors; els que us entenen no són els savis, sinó els pastors.

Oh, la llegenda meravellosa de la Nit! En un estable, humit i miserable, entre les ara-nyes i els escarbatons, naixia un Infant de cara amorosa. La Verge s'hi inclinava com una rosa. Els pastors hi anaven joiosament. Era pobrissalla, però bona gent. L'Infant somreia, somreia la Verge Maria, i els pastors saltaven d'alegria. Els pastors cridaven, i els àngels del cel, i fins les ovelles feien un gran bel.

Les estrelles ho enyoren, i per això ploren. Avui els infants volen semblar grans. Te-nen de tot els infantons, rellotges, armilles i opinions. Quan es van fent grans, encara tenen por de semblar infants; diuen criaturada d'alguna cosa indigna i menyspreada. I balancegen el cap pausadament. I l'agricultura, la indústria i el comerç prosperen notablement.

I Jesús, en els espais llunyans, té els braços oberts i diu encara: —Veni a mi els in-fants—. I es recorda de quan amb sant Joanet jugava amb un be petitet, com el posen a les estampes, amb un marc daurat i senzillet.

I les estrelles aquesta nit se'm queixaven i ploraven. I deien així: —Oh, si parlessin del Rei dels Infants, als homes que tots són grans! Fóra una cosa meravellosa!—

Mes ja darrere de les muntanyes l'alba venia tota rosada i entre cantúries de rossinyol. Tota rosada, tot just eixida d'entre les randes de son bressol. I sacsejava sos cabells d'or i s'aixecava lleugera d'ales com un Amor.

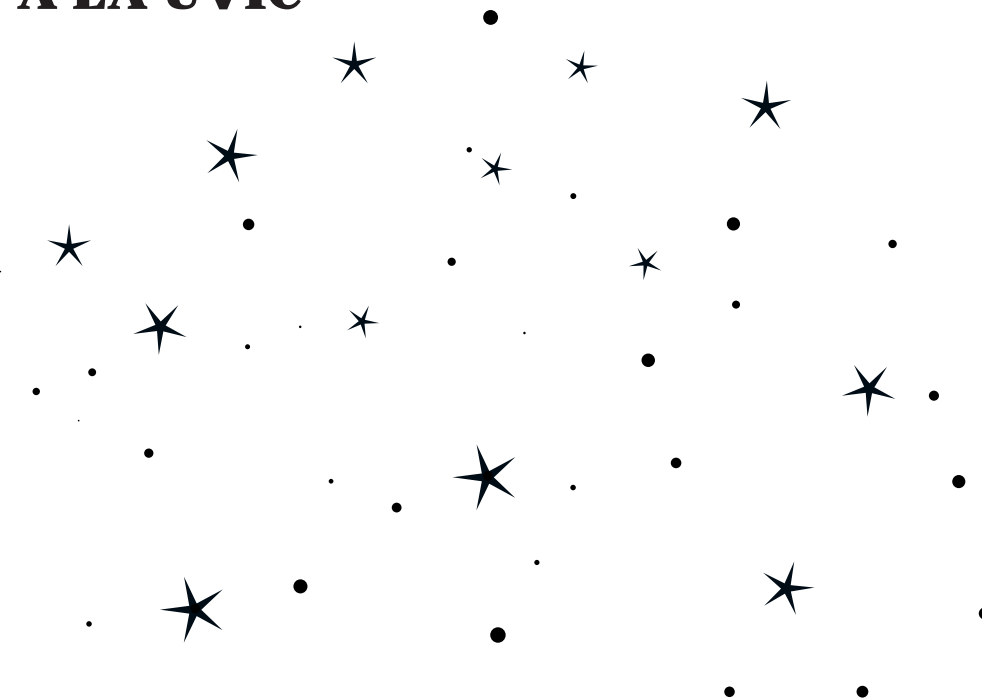
I les estrelles blanques, llunyanes, que son ensomni varen vetllar, com ja era dia, com ja era clar, inflant les galtes les va bufar.

Josep CARNER. *Deu rondalles de Jesús Infant* (1904)

TRETZÈ

Recital de nadalles

A LA UVIC

Lectura de textos

ANY DOLORS MONSERDÀ 2019

ANY JOSEP CARNER 2020

a càrrec de la Càtedra Verdaguer d'Estudis Literaris

Organitza:

càtedra
verdaguer
D'ESTUDIS LITERARIS
DE LA UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL DE CATALUNYA

Amb el suport de:

LA GUERRA (fragment)

Darrer padró de barbàrie;
monstre d'eriçada crin;
lluïta sangrenta i damnada,
que per primera vegada
portà a la terra Caïn;

Torbonada de tempestes;
omplidora de fossars;
llamp que romp d'amor els llaços,
que deixa els camps sense braços
i desolades les llars;

ni tos trofeus m'enamoren,
ni m'encisen tos llorers,
puix que el so de la victòria
sols retrau a la memòria
ferits, morts i presoners.

—Que la pàtria vol honors...—
Honra que s'ha de pagar
deixant sens fills a les mares
i tants òrfens sense pares,
és prou cara de comprar!

—Que la pàtria engrandi's vol...—
Vanitat d'horrible preu
que no comprèn lo soldat
que implora, inutilitzat,
una almoïna en nom de Déu.

Dolors MONSERDÀ. *Lectura Popular*, vol. XI,
fascicle 183, sense data, p. 234-235.

**DIES BLANCS
(Notes de l'estiu de 1902)****[Part V] L'estrella**

La nit ha cobert la terra
amb son mantell de foscor,
amb feresa de silenci
i amb feresa dels remors.
Tot un món ple de misteri
s'aixeca d'un món que dorm,
i l'esperit de les serres
per la buidor se remou.
Amb l'aleteig de ses ales
colors i perfils confon,
posant encisants aromes
dins cada flor que es desclou.
Bo i saltant la meva neta
m'ha volgut seguir a l'hort;
plançonet de nou anyades,
frisa per saber-ho tot.
Los secrets de l'estelada
li tenen robat lo cor;
i es deleix per veure el *Carro*
dibuixat amb punts de foc.
Lo bell *Camí de Sant Jaume*
l'encisa amb sos resplendors;
mes la seva enamorada
és l'*Estrella del Pastor*.
Tot mirant les meravelles
que del cel la volta enclou,
un estel l'ha traspasada
com un coet volador.
La nena tota tremola
i em diu encesa de goig:
—Àvia, és l'infant que ens envia
des del cel Nostre Senyor!

Dolors MONSERDÀ. *Lectura Popular*, vol. XI,
fascicle 183, sense data, p. 252.

NADAL 1943 AL TRÒPIC

Oh Nadal fet d'infanteses,
les passades, les vinents!
Tot el món és ple d'enceses,
va tothom amb ulls contents.

Fins la fosca s'extasia:
cada anhel fa son repic.
Molsa, arboç de pastoria,
borrallons que fan bonic.

Un gran cor de veus germanes;
i, més alta que els ocells,
tremor d'ales sobiranes
en un cel sense cancells.

Ara tu, cor que somiques
en veient el món esclau
i per terra, feta a miques,
la promesa de la pau,

del Nadal que tant amares
vés, enmig de nous redols,
entre cactus i atzavares
recordant els flabiols.

Josep CARNER. *Poesia*, 1957.
Barcelona: Quaderns Crema, 1992.

ANY NOU

Ni l'astròleg no sap, dia primer,
u rigorós que un poc de vida ens dalla,
quines estrenes ens daràs potser:
angoixa, amor, traspàs o revifalla.

Natura és erta, sense afany ni esquer,
i l'aire és buit i la gelada calla.
Un salut regalima en el cloquer;
mor, a prop de l'encet, l'escorrialla.

¿Qui sap el que vindrà i el que em deserta?
Nou any és nou engany; en vida incerta,
jo sóc una ombra que s'esmuny de frau.

Oh Veritat, tu sola coronada
ben al delà dels tombs de l'estelada!
Sigues-me llei i certitud i pau.

Josep CARNER. *Poesia*, 1957.
Barcelona: Quaderns Crema, 1992.